

Musíte vidět

10 míst, která nesmíte v žádném případě vynechat!

★ Rynek Główny (A C3)

Jedno z největších středověkých náměstí v Evropě ve tvaru čtverce, jehož jedna strana měří 200 m! Nacházejí se zde restaurace a kavárny. Domy, které ho obklopují, ukrywají pod neoklasicistním zdobením stropy ze 14.–15. st. či starobylá přizemí, z nichž jsou dnes sklípky. Samotné a neustále se hemžící náměstí zdobí haly, věže a kostely, zdůrazňující celý prostor. Strhující historické muzeum pod náměstím: Podziemia Rynku (A C3)!

★ Collegium Maius (A B4)

Jagellonská univerzita, která zářila již od středověku, měla mezi studenty i Mikuláše Koperníka či Jana Pavla II. Zub času se nijak nepoděpsal na nejstarší z budov (15. st.), perle pozdní gotiky, s volně přístupným dvorem. Nachází se zde úchvatná sbírka vědeckých nástrojů a *Globus Jagellonicus* z r. 1510, na kterém stojí: „Amerika, země nově objevená“!

★ Muzeum Książąt Czartoryskich (A C2)

Bezpochyby nejproslulejší muzeum ve městě, které je z důvodu renovace zavřeno až do konce r. 2019. Vedle předmětů antického umění a pláten mistrů z 13. až 19. st. je zde uloženo také jediné

dílo Leonarda da Vinciho v Polsku a pýcha města Krakov: *Dáma s hrnolistem*. To je v období úprav vystaveno v Muzeu Narodowem (B A1).

★ Wawelské návrší / Wzgórze Wawelskie (B C3)

„Zde je vše polské...“ říkával malíř a básník Stanisław Wyspiański (1869–1907) o pevnosti tyčící se nad tímto pahorkem, starým tisíc let. Za hradbami se nacházejí dva symboly moci, v nichž se spojují všechny styly, od románského po barokní: katedrála, korunovační sídlo od 14. do 18. st. a královský zámeček, opuštěný v 16. st. kvůli Varšavě. Poté, co zhlédnete okázalé sály a korunovační klenoty, jděte po schodišti vedoucím až do jeskyně draka, který má rád děti!

★ Muzeum Narodowe (B A1)

Národní muzeum, založené r. 1879, první svého druhu v zemi, bylo rozděleno pod záštitou tří mocností. Zaměřené na moderní polské umění té doby a umístěné původně v hale s látkami (A C4), muzeum se neuvěřitelně rozšířilo: evropské malířství od 14. do 18. st., ortodoxní umění... Díla jsou vystavena na několika místech, z nichž nejznámější je muzeum Czartoryski. Hlavní budova národní-

ho muzea, postavená mezi lety 1934 a 1990, je dnes vyhrazena dílům 20. a 21. st.

★ Kazimierz (C)

Právě v tomto historickém městě, vyžádaném králem Kazimírem III. Velikým r. 1335 a poté přidruženém ke Krakovu v r. 1791, žila místní židovská komunita od 15. st. do 2. světové války. Roku 1941 přesunuli nacisté Židy k Podgórze... A Kazimierz upadl v zapomnění, a to až do r. 1989, kdy Steven Spielberg přilákal pozornost filmem *Schindlerův seznam*. Od té doby je tato pamětní a srdceryvná čtvrť oblíbeným místem studentů, umělců i turistů.

★ Fabryka Emalia Oskara Schindlera / MOCAR (C F3)

Někdejší továrna Oskara Schindlera, jen kousek od bývalého ghetta Podgórze, kde více než tisícovka Židů unikla nacistickému útlaku, přináší nový vítr do tohoto tragicky poznamenaného zákoutí města. Od let 2010 a 2011 sídlí v těchto místech dvě interaktivní muzea: jedno, velmi živé, věnované historii Krakova za okupace, druhé (MOCAR) se oslňujícími minimalistickými prostory, zasvěcené současnému a avantgardnímu umění.

★ Nowa Huta (D E2)

Komunistický Krakov? 30 minut od centra (tramvaj č. 4) můžete s úžasem objevovat sovětské město, založené r. 1949 Stalinem, jako reakce

na Staré Město „buržoazní“. Nekonečné ulice, táhnoucí se od hlavního náměstí (přejmenováno na náměstí Ronald-Reagan!), lemované řadami budov, vás zavedou do oblíbených restaurací, působivé ocelárny Sędzi-mir či utajených kostelů!

★ Kopalnia Soli „Wieliczka“ (D E3)

Nejstarší důl Polska, kterým prostupuje až nadpozemské světlo, ukryvá skutečný poklad: zásoby soli, těžené po staletí horníky stejně jako zedníci a umělci. Vyhloubili 300 km labyrintu, své kaple vytesali do soli, aby zabránili vniknutí cizorodých, případně hořlavých látek. Rozjímejte u soch a basreliefů tepaných do prostředí chodbiček a jezer, jejichž mikroklima o 14 °C využívají hlavně lázeňští hosté!

★ Auschwitz-Birkenau (D A3)

Dochovaly se dva ze tří koncentračních táborů, nemilosrdné svědectví nacistického teroru, postavené v letech 1940 až 1941. Byl zde uplatněn důkladný systém, kdy vězni byli vyčleňováni hned po příjezdu: Zatímco lidé označení jako „rentabilní“ museli pracovat v nelidských podmínkách, ostatní řáčeli do plynové komory... Po návštěvě Osvětimi (Auschwitz) I a jeho těžko snesitelného muzea vás ponechá v oněmění přelud Březinka (Birkenau), vyhlazovací tábor, dnes ležící ladem...

MOCAK, MUZEUM SOUČASNÉHO UMĚNÍ V KRAKOVĚ

WZGÓRZE WAWELSKIE (WAWELSKÉ NÁVRŠÍ), KATEDRÁLA

NOWA HUTA

RYNEK GŁÓWNY, Hlavní náměstí

Vítejte v Krakově!

